PrEP

ออเจ้าเริ่มต้นรึยังเจ้าคะ?

“คุณอาจเหมาะสมกับ
การกินเพร็พ”
START

เพร็พ (PrEP) คืออะไร

เพร็พ (PrEP) **คือการกินยาต้านไวรัสเพื่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี** โดยกินเป็นประจำในกรณีที่มีความเสี่ยงในการรับเชื้อเอชไอวี เช่น เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์บ่อยๆ มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง หรือ คู่ที่มีผลเลือดต่าง เป็นต้น

เพร็พ (PrEP) ในปัจจุบันที่กินเพื่อป้องกันเอชไอวี ประกอบด้วยตัวยาสองตัวคือ ยาทีโนโฟเวียร์ (Tenofovir) และยาเอ็มไซตาบีน (Emtricitabine)

หลักสำคัญในการกิน**เพร็พ**

เพร็พ กินเพื่อป้องกันก่อนการติดเชื้อ ต้องกินเป็นประจำทุกวัน หลักการคล้ายกินยาคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ท้อง ซึ่งถ้ากินไม่สม่ำเสมอหรือลืมกินก็มีสิทธิ์ท้องได้อยู่ เพร็พก็ต้องกินสม่ำเสมอเป็นประจำและต้องกินก่อนมีพฤติกรรมเสี่ยง 1 สัปดาห์จึงจะมีประสิทธิผลสูงสุด

กินก่อน 1 สัปดาห์ และกินประจำทุกวันในช่วงมีพฤติกรรมเสี่ยง

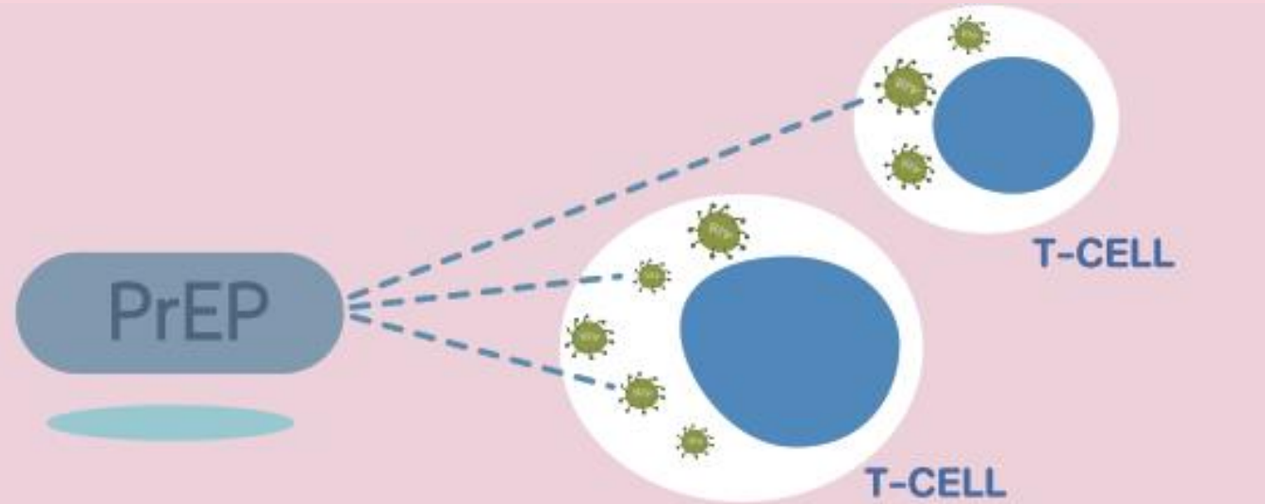
ใครบ้าง เหมาะแก่การ กินเพร็พ PrEP

- เมา พลาด สด บ่อยๆ
- ลืมใส่ถุงยางเป็นประจำ
- รู้ว่าคู่นอนมีเชื้อเอชไอวี
- เจอหมอด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

เพร็พป้องกันการติดเชื้อได้อย่างไร

เพร็พคือการกินยาต้านไวรัส เพื่อให้มีปริมาณยาเพียงพอในร่างกาย และเนื้อเยื่อต่างๆ ที่จะสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีก่อนที่จะไปสัมผัสเชื้อ ซึ่งต้องกินเพร็พอย่างน้อยเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ขึ้นไปเพื่อให้มั่นใจว่ามีระดับยาเพียงพอในร่างกาย ลักษณะการกินคล้ายกับการกินยาคุมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ ซึ่งต้องกินต่อเนื่องทุกวันจึงจะได้ผลดี

เพร็พจะเข้าไปสร้างเกราะป้องกันรอบๆ T- cell ซึ่งจะช่วยยับยั้งไม่ให้เอชไอวี ที่เข้ามาสามารถแบ่งขยายพันธุ์ในเซลล์ได้

ประสิทธิผลของเพร็พขึ้นอยู่กับความถูกต้องและความสม่ำเสมอในการกินยา

ผลการศึกษาในโครงการวิจัย i-PrEX >>>>

ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายที่กินเพร็พสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง พบประสิทธิผลสูงถึง 92%

ในคู่ชายหญิงที่มีผลเลือดต่าง (ฝ่ายหนึ่งมีเชื้อแต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มี) ที่กินยาสม่ำเสมอ เพร็พสามารถช่วยลดความเสี่ยงได้ 90%

แล้วถ้าต้องการกินเพร็พ (PrEP) ต้องทำอย่างไรบ้างหละ

- ตรวจหาเชื้อเอชไอวี (ต้องมีผลเลือดลบหรือไม่มีเชื้อจึงจะกินเพร็พได้)
- ตรวจแล็บอื่นๆ เช่น ไวรัสตับอักเสบบี และการทำงานของไต เพื่อดูว่าร่างกายของเราพร้อมที่จะเริ่มเพร็พมั้ย
- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเพร็พ เช่น การกินยา / ผลข้างเคียง
- รับคำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีกินเพร็พอย่างถูกวิธี พร้อมรับคำปรึกษาในการใช้ถุงยาง และวิธีการป้องกันเอชไอวีอื่นๆ ที่ต้องทำควบคู่ไปกับการกินเพร็พ

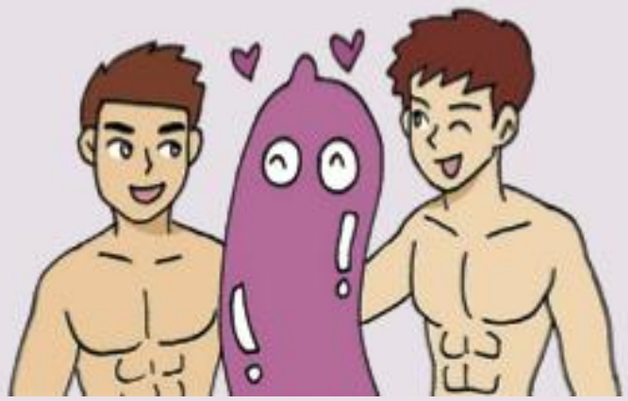
เพร็พ (PrEP) ต้องใช้ร่วมกับถุงยางนะ

ทำไมต้องย้ำจังเรื่องถุงยาง?

ถึงจะกินเพร็พแล้วแต่ก็ไม่ควรเลิกใช้ถุงยางนะ เพร็พไม่ได้ช่วยป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น เริม ซิฟิลิส หนองใน

ดังนั้น เพื่อป้องกันให้ดีสุดๆ จากทั้งเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ คุณต้องกินเพร็พทุกวันสม่ำเสมอ และควรใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์

+

ถ้ากินเพร็พอีกหน่อยจะดื้อยาไหม

จะดื้อยาหรือไม่ ต้องอยู่กับพฤติกรรมการกินยา คนที่มีโอกาสดื้อยา คือคนที่มีเชื้ออยู่ในตัว การตรวจและมั่นใจว่าผลเลือดลบก่อนกินเพร็พจึงเป็นเรื่องสำคัญเพื่อการป้องกัน ถ้าหยุดหรือลืมกินบ่อยๆ และไปรับเชื้อมาแต่ยังไม่รู้ตัว อาจมีโอกาสดื้อยาได้

กินเพร็พสม่ำเสมอ = ไม่ติดเชื้อ = ไม่ดื้อยา

OK. PrEP

ถ้าอยากหยุดกินเพร็พหละ

การหยุดกินเพร็พ

หากประเมินตนเองว่าไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงแล้ว ทั้งจากเพศสัมพันธ์และการใช้สารเสพติดชนิดฉีด สามารถปรึกษาแพทย์เพื่อหยุดการใช้เพร็พได้ แต่ควรหยุดเพร็พหลังจากมีความเสี่ยงครั้งสุดท้ายไปแล้ว 4 สัปดาห์

แต่หากมีพฤติกรรมเสี่ยงอีก !!

สามารถกลับมารับคำปรึกษาเพื่อใช้เพร็พใหม่ได้อีก (การประเมินความเสี่ยงและความพร้อมมีผลต่อการเริ่มและหยุดเพร็พ)

ก่อนหยุดกินเพร็พต้องตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีก่อน

ข้อสรุปของเพร็พ

- เพร็พใช้เพื่อป้องกัน ไม่ใช่สำหรับการรักษา
- เพร็พใช้สำหรับ ผู้ที่มีผลเลือดลบ
- ก่อนกินเพร็พต้องมั่นใจว่า ไม่ได้อยู่ในช่วงติดเชื้อเอชไอวี ระยะเฉียบพลัน
- เพร็พป้องกันได้แต่เอชไอวี ไม่ได้ป้องกันโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์
- ต้องกินเพร็พ 1 สัปดาห์ขึ้นไป เพื่อผลในการป้องกัน และต้องกินทุกวันสม่ำเสมอ
- ระหว่างการกินเพร็พ ต้องมีการตรวจหาเอชไอวี และค่าไตทุก 3 เดือน
- เพร็พไม่ต้องกินตลอดชีวิต กินเฉพาะในช่วง ที่มีความเสี่ยงสูง และสามารถพบแพทย์ เพื่อหยุดกินเพร็พได้

แต่ถ้าพลาดไปแล้วล่ะ...

และไม่ได้กิน**ยาเพร็พ**

มียาที่กินป้องกัน**หลังเสี่ยง**มาแล้ว

บ้างมั้ย?

ยังมีการกินยาอีกแบบนึงนะ เพื่อป้องกันในกรณีฉุกเฉิน นั่นก็คือ...

>>>>ยา PEP

PEP

Post-Exposure Prophylaxis

เป๊ป (PEP) ย่อมาจาก Post – Exposure Prophylaxis คือ ยาต้านไวรัส กินหลังจากสัมผัสเชื้อเอชไอวีมา เช่น ถุงยางแตก โดนล่วงละเมิด มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน และพบว่าตนเองเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

แล้วเป๊ปมันต่างกับเพร็พยังไงเหรอ?

เพร็พ (PrEP) คือยาที่กิน ก่อนการรับเชื้อเอชไอวี

ส่วนเป๊ป (PEP) คือยาที่กิน หลังการรับเชื้อเอชไอวี

PrEP ≠ PE

ช่วงเวลาในการรับเชื้อเอชไอวีอาจแบ่งได้เป็น 3 ช่วง
ตามภาพด้านล่างนี้ แต่ละช่วงก็จะมียาที่ใช้ต่างกันไป

ก่อนรับเชื้อเอชไอวี

ช่วงรับเชื้อเอชไอวีใหม่ๆ

หลังจากติดเชื้อแล้ว

กินเพร็พ

กินเป็ป

กินยาต้านไวรัสเพื่อรักษา

กินเป๊ปเมื่อไหร่ดี?

กินให้เร็วที่สุดหลังมีพฤติกรรมเสี่ยงเพื่อให้ยาเข้าไปต่อสู้กับเชื้อไวรัสได้เร็วที่สุด และให้คนไข้สร้างระบบภูมิคุ้มกันที่สามารถป้องกันเอชไอวีก่อนที่จะแพร่เชื้อในร่างกาย ดังนั้น การกินเป๊ปจึงจำเป็นต้องกินให้เร็วที่สุดภายใน 72 ชั่วโมง หลังจากสัมผัสเชื้อ และต้องกินต่อเนื่องจนครบ 28 วัน

“ถ้าเปรียบเพร็พเสมือนยาคุมกำเนิด ที่ต้องกินทุกวันก่อนมีเซ็กซ์ ยาเป๊ปก็เหมือนยาคุมฉุกเฉินที่กินทันทีหลังมีเซ็กซ์ แต่ต้องกินต่อเนื่องจนครบ 28 วัน ”

ซึ่งเมื่อเทียบประสิทธิผลกันแล้ว เพร็พซึ่งกินทุกวันเพื่อป้องกันก่อนก็ย่อมได้ผลดีกว่า เป๊ปซึ่งเป็นยาที่ช่วยป้องกันหลังมีความเสี่ยงมาแล้ว แต่อย่างน้อยเป๊ปก็ยังเป็นทางออกในกรณีฉุกเฉิน แม้ประสิทธิผลจะดีไม่เท่าเพร็พ แต่ก็ยังดีกว่าไม่ป้องกันเสียเลย

ประสิทธิผลดีเยี่ยมเลยรึเปล่า?

ประสิทธิผลของเป๊ปขึ้นอยู่กับช่วงเวลาในการกินยาหลังสัมผัสเชื้อและระดับของเชื้อไวรัส ซึ่งการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงและระยะเวลามีผลต่อการเข้าไปป้องกันเชื้อ (ยิ่งกินยาให้ไวที่สุดเท่าไหร่ยิ่งดี)

หลังจากกินเป๊ปแล้ว ผลตรวจออกมาอาจไม่พบเชื้อเอชไอวี เพราะเป๊ปสามารถเข้าไปลดความไวในการสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งนี้คุณหมอจะให้คนไข้มาตรวจเอชไอวีอีกครั้งเมื่อกินเป๊ปครบสูตร และมาตรวจอีกใน 3 เดือนต่อมา เพื่อให้แน่ใจว่าป้องกันการติดเชื้อได้จริงๆ

เป็น กินยังไง

ภายใน 72 ชั่วโมง

การกินเป็ปต้องกินเข้าไปให้เร็วที่สุดหลังการสัมผัสเชื้อ และต้องกินยาต่อเนื่องให้ครบ 28 วัน โดยเป็นการกินยาที่ใช้สูตรเดียวกับยาต้านไวรัส 3 ชนิด ซึ่งระหว่างกินยาควรประเมินอาการข้างเคียงและควรป้องกันการถ่ายทอดเชื้อไปสู่ผู้อื่นจนกว่าจะแน่ใจว่าไม่ติดเชื้อ

ผลข้างเคียงล่ะ?

การกินยาเป๊ปจะมีผลข้างเคียง เช่น ท้องเสีย ปวดหัว อิดโรย คลื่นไส้ และอาเจียน ดังนั้น คนไข้จึงควรทำความเข้าใจ และกินยาให้ครบเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ดี ยังไม่มีการสรุปแน่นอนว่าการกินเป๊ปจะให้ผลได้ 100 % หากไวรัสเข้าสู่ร่างกายแล้ว ดังนั้นการป้องกันด้วยถุงยางอนามัยและเจลหล่อลื่นก็ยังเป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุดอยู่นะ

รับเป๊ปได้ที่ไหน

คุณสามารถรับคำปรึกษาเพื่อรับเป๊ปได้ที่โรงพยาบาลรัฐตามปกติ แล้วจะได้รับในกรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยหมอจะพิจารณาความเหมาะสม และเบิกจากสิทธิ์หลักประกันสุขภาพหรือสิทธิ์ประกันสังคม สำหรับกรณีอื่นๆ ที่ไม่ใช่การล่วงละเมิด คุณสามารถปรึกษาหมอเพื่อซื้อเป๊ป ณ โรงพยาบาลรัฐ หรือติดต่อคลินิกนิรนาม สภากาชาดไทย เพื่อปรึกษาและรับยา

ผมกินเป๊ปทุกครั้ง
ที่ไปเสี่ยงมาได้อ๊ะป่าว?

ข้าไม่ขอแนะนำ
อย่างยิ่งนะเจ้าคะ

เป๊ปควรกิน
เฉพาะกรณีฉุกเฉินเท่านั้น

เป๊ปควรกิน
เฉพาะกรณีฉุกเฉินเท่านั้น

คำว่าฉุกเฉินแปลว่าต้องสุด วิสัยจริงๆ ไม่รู้ล่วงหน้ามาก่อน ดังนั้นเป๊ปควรใช้ในกรณีคับขันที่ทำให้เราเสี่ยงต่อการรับเชื้อเอชไอวีเท่านั้น ถ้าเรามีความเสี่ยงอยู่บ่อยๆ เช่น ไม่ค่อยจะใช้ถุงยาง หรือ มีคู่ที่มีผลเลือดบวก การกินเป๊ปทุกครั้งไปย่อมไม่ใช่ทางเลือกที่ดี เพราะปริมาณยาที่ใช้ก็จะสูงมาก แถมประสิทธิผลก็ลดลงอีกด้วย ในกรณีแบบนี้ ขอแนะนำให้กิน **“เพร็พ”** ซึ่งเป็นการป้องกันก่อนมีความเสี่ยง จะดีกว่านะครับ

สามารถศึกษา

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

http://aidssti.ddc.moph.go.th

https://www.facebook.com/MREACHKHONKAEN

M REACH

PrEP

จบการนำเสนอ
แล้วออเจ้า